

კუჭ-ნაწლავის სისტემის ეფექტური მკურნალობა მედიკამენტების გარეშე

¹ჭაბაშვილი ირინა, მედიცინის დოქტორი

¹ჩილინგარიშვილი თამარ

¹ავალიანი ლია

¹თბილისის ბალნეოლოგიური კურორტი „თბილისი-SPA“,

უნივერსიტეტი გეომედი

აბსტრაქტი

მინერალური წყლები საუკეთესო საშუალებაა საჭმლის მომნელებელი ორგანოების ფუნქციონირების კორექციისათვის. ქრონიკული არაკენჭოვანი ქოლეცისტიტით დაავადებულ 80 ავადმყოფზე შესწავლილ იქნა მ.წ. „ფლატეს“ ზემოქმედება, რომელიც მდებარეობს ადიგენის რაიონში. ეკოლოგიურად სუფთა მ.წ. „ფლატე“ ხელს უწყობს ღვიძლის, კუჭისა და გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დარღვეული ფუნქციური ურთიერთკავშირის აღდგენას. დიეტის ფონზე მ.წ. „ფლატეს“ შესწავლამ გვიჩვენა ამ წყლის გამოყენების პრიორიტეტული მნიშვნელობა ქრონიკული ქოლეცისტიტით დაავადებულებში, რომელიც მიმდინარეობს განსაკუთრებით სანადვლე გზების ჰიპერკინეტიკური დისკინეზიით და ჰიპერსეკრეტორული გასტრიტის თანხლებით. მაღალი ეფექტურობა გვამლევს მისი გამოყენების საფუძველს როგორც პრევენციის, ასევე მკურნალობისთვის.

Effective Treatment of the Gastrointestinal System Without Drugs

^{1,2}Chabashvili Irina, MD, PhD

¹Chilingarishvili Tamar

¹ Avaliany Lia

¹Balneology Resort 'Tbilisi-spa'

²University Geomedi

Abstract

The mineral water is best remedy for correction of digestive organs functioning. The influence of mineral water "Phlate" have been studied at 80 patients with chronic noncalculous cholecystitis.

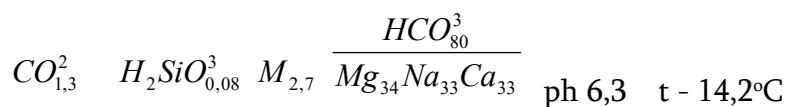
Ecological pure mineral water "Phlate" supports the recovery of balance of liver, stomach and cardiovascular system destructed functions. The research of mineral water has shown prior importance of using of "Phlate" on patients suffering with chronic cholecystitis which is accompanying with hyperkinetic dyskinesias of biliary tract and hypersecretory gastritis.

The high efficiency of mineral water "Phlate", which have been determined in our research, gives the reason of it's using as for prevention, so for treatment of above mentioned diseases.

Key words: Phlate, chronic cholecystitis, mineral water

შესავალი: ბოლო წლებში მთელ მსოფლიოში აღინიშნება საჭმლის მომნელებელი სისტემის მქონე ავადმყოფთა რაოდენობის განუწყვეტელი ზრდა. მედიკამენტოზური საშუალებების მრავალფეროვანი არსენალი მთლიანად ვერ წყვეტს ამ პრობლემას, ვინაიდან ხშირად აღინიშნება არამდგრადი რემისია. ამ შემთხვევაში მინერალური წყლები (მ.წ.) საუკეთესო საშუალებაა საჭმლის მომნელებელი ორგანოების ფუნქციონირების კორექციისათვის, ვინაიდან მათ გააჩნიათ კომპლექსური მოქმედება. საქართველოს მინერალური წყლები სიცოცხლის გახანგრძლივების წყაროა.

ჩვენ შევისწავლეთ ადიგენის რაიონში, ზღვის დონიდან 1420 მეტრზე მდებარე სამკურნალო მ.წ. `ფლატე`, რომელიც არის დაბალი მინერალიზაციის (2,7 გ/ლ), ნახშირმჟავა, სილიციუმთან-ჰიდროკარბონატულ-კალციუმ-ნატრიუმ-მაგნიუმთან წყალი, მდიდა-რი მიკროელემენტებით – Mn, Ti, მ.წ. `ფლატეს` შემადგენლობა კურლოვის ფორმულის მიხედვით ასეთია:

წყალში შემავალი ქიმიური ელემენტები ერთობლიობაში უნიკალურ რეცეპტს ქმნის.

მიზანი: მინერალური წყლის სამკურნალო ეფექტის შესწავლა კუჭ-ნაწლავის სისტემის დაავადებებზე

შრომის საფუძველს შეადგენს ქრონიკული ქოლეცისტიტით (რემისიის ფაზაში) შეპყრობილ 80 ავადმყოფზე ჩატარებული დაკვირვებები. ავადმყოფები 24 დღის განმავლობაში დიეტური კვების ფონზე ღებულობდნენ 3,5 მლ მ.წ. სხეულის 1 კგ მასაზე გათვალისწინებით, 3-ჯერ დღეში, კუჭის საწყისი მჟავაწარმომქმნელი ფუნქციური მდგომარეობის მიხედვით. საერთო კლინიკური გამოკვლევების გარდა, შესწავლილ იქნა ღვიძლის, ნაღვლის ბუშტის, კუჭის ფუნქციური მდგომარეობის განმსაზღვრელი ლაბორატორიული გამოკვლევების შედეგები.

შედეგები: საჭმლის მომნელებელი ორგანოების პათოლოგიით დაავადებულ ავადმყოფებში მკურნალობამდე ჭარბობდა პალპაციური ტკივილი მარჯვენა ფერდქვეა არეში – 53,3%, დისპეპსიური მოვლენები – 94,7%, მათ შორის ხშირი იყო ჩივილები: პირის სიმწარე – 61%, მადის დაქვეითება – 45%, ბოყინი – 40%, ყაზობა – 31,3%. ქრონიკული ქოლეცისტიტით დაავადებულ ავადმყოფთა 46,7%-ს აღმოაჩნდა კუჭის სეკრეციის საწყისი მაჩვენებლების მომატება, ხოლო 40%-ს – დაქვეითება. მ.წ. „ფლატეთი“ და დიეტით მკურნალობის შედეგად გამოვლინდა კუჭის სეკრეციის მაჩვენებლების დადებითი დინამიკა. მ.წ. გააჩნია ანთების საწინააღმდეგო მოქმედება როგორც გამლიერებული, ისე დაქვეითებული ფუნქციის დროს. მკურნალობის პროცესში (სტიმულაციის ფაზაში) აღინიშნებოდა კუჭის წვენში მომატებული მაჩვენებლების მნიშვნელოვანი დაქვეითება: საერთო მჟავიანობის $87,4 \pm 3,2$ მმოლ/ლ-დან $60,85 \pm 2,85$ მმოლ/ლ-მდე ($p < 0,001$); მჟავიანობის პროდუქციის $8,59 \pm 0,8$ მმოლ/ლ-დან $5,94 \pm 0,54$ მმოლ/ლ-მდე ($p < 0,001$), თავისუფალი მჟავიანობის $68 \pm 3,9$ მმოლ/ლ $50 \pm 2,09$ მმოლ/ლ ($p < 0,001$). ასევე დადებითი დინამიკა გამოვლინდა თავისუფალი მჟავიანობის და მისი დებიტის მხრივ ქრონიკული ქოლეცისტიტით დაავადებულ ავადმყოფებში, რომელთაც აღინიშნებოდათ თანმხლები ქრონიკული გასტრიტი, დაქვეითებული სეკრეციული ფუნქციით. მკურნალობის შემდეგ გამოვლინდა: საერთო მჟავიანობის $24,3 \pm 3,23$ მმოლ/ლ-დან $27,5 \pm 2,31$ მმოლ/ლ-მდე ($p < 0,05$) და თავისუფალი მჟავიანობის $10,3 \pm 1,93$ მმოლ/ლ $18,25 \pm 2,4$ მმოლ/ლ-მდე ($p < 0,02$)

მომატება. მაგრამ მკურნალობის უკეთესი შედეგი მივიღეთ მომატებული სეკრეტორული ფუნქციის მქონე ქრონიკული გასტრიტით დაავადებულებში.

ენდოსკოპიური გამოკვლევების მიხედვით მკურნალობამდე ქრონიკული ქოლეცისტიტით დაავადებულების 67%-ში დადასტურდა კატარალური, ხოლო ავადმყოფების 5%-ში – ატროფიული გასტრიტი, ხოლო ავადმყოფების 10%-ში დიაგნოსტორებული იყო გასტროდუოდენალური რეფლუქსი. მკურნალობის კურსის დასასრულს ზედაპირული გასტრიტით დაავადებულთა 56%-ში გამოვლინდა დადებითი დინამიკა. ატროფიული გასტრიტის დროს დადებითი ენდოსკოპიური სურათი ეხებოდა მხოლოდ ლორწოვანის ანთებითი პროცესით დაზიანებულ მონაკვეთებს.

ავადმყოფების 66,8%-ს დადებითი აღმოაჩნდა ნაღვლის ბუშტის უშუალო გამლიზიანებელი სიმპტომები: კერის, ლეპენეს, ორტნერის. 37,3%-ს აღენიშნებოდა მომატებული აგზნებადობა. მ.წ. მკურნალობამ კეთილსასურველი გავლენა მოახდინა დაავადების კლინიკურ ნიშნებზე: ავადმყოფების 32,7%-ს შეუმცირდა ან მთლიანად გაუქრა ტკივილის სინდრომი მარჯვენა ფერდქვემა არეში, დისპეპსიური მოვლენები მოეხსნა ავადმყოფების 40%-ს, ხოლო მომატებული აგზნებადობა ყველა ავადმყოფს შეუმცირდა, რაც, სავარაუდოდ, გამოწვეულია მ.წ. მაგნიუმის სიჭარბით, რაც გავლენას ახდენს თავის ტვინის ქერქის ფუნქციონირებაზე.

კლინიკური სურათის გაუმჯობესებასთან ერთად, მ.წ. მკურნალობამ დიეტის ფონზე გამოიწვია დადებითი ძვრები ნაღვლის ბუშტის ფუნქციურ მდგომარეობაში. ფრაქციული დუოდენური ზონდირების მონაცემების მიხედვით 38,3%-ში დადასტურდა ნაღვლის ბუშტის ჰიპოტონური-ჰიპოკინეტიკური დისკინეზია. მკურნალობის შემდეგ ამ ავადმყოფებში ნაღვლის ბუშტის ჰიპერსეკრეცია შემცირდა 47,9+3,13 მლ-დან 33,7+2,4 მლ-მდე ($p<0,001$), შემცირდა ევაკუაციის პერიოდი: 29,2+2,50 წთ-დან 26,3+1,1 წთ-მდე ($p<0,001$). მკურნალობის კურსის დასასრულს ჰიპოკინეტიკური დისკინეზიით შეპყრობილი ავადმყოფების რაოდენობა შემცირდა 38,3%-დან 20%-მდე. ნაღვლის ბუშტის ჰიპერტონული დისკინეზია აღენიშნებოდა ავადმყოფების 50%-ს, მათი ნაღვლის ბუშტის ევაკუაციის პერიოდი საშუალოდ შემცირებული იყო 12 წუთამდე. მკურნალობის კურსის ბოლოს ნაღვლის წვენის ევაკუაციის პერიოდი გაუხანგრძლივდათ

25,8±1,2 წუთამდე ($p<0,001$). ჰიპერკინეტიკური დისკინეზიით დაავადებული ავადმყოფების რაოდენობა შემცირდა 50%-დან 18,3%-მდე. მკურნალობის შედეგად ბიოქიმიური მაჩვენებლების დინამიკა წარმოდგენილია ცხრილში №1.

ცხრილი 1. ქრონიკული არაკენჭოვანი ქოლესტიტით დაავადებულებში მ.წ. „ფლატეს“ მიღებისა და დიეტის შედეგად ბიოქიმიური მაჩვენებლების დინამიკა

	საერთო ქოლესტერინი სისხლის შრატში n = 12	გლუკოზა სისხლში n = 8	საერთო ბილირუბინი სისხლის შრატში n = 12	თიმოლის სინჯი n = 15
მკურნალობამდე	მომატებული 7,42±0,24 6,16±0,25 p<0,001	მომატებული 7,06±0,06 6,53±0,2 p<0,02	დაქვეითებული 5,66±0,4 6,28±0,53 p>0,002	მომატებული 16,26±0,4 11,4±0,53 p<0,001
მკურნალობის შემდეგ	ნორმალური 5,3±0,15 4,88±0,16 p>0,01	ნორმალური 5,53±0,09 5,21±0,07 p<0,01	ნორმალური 12,82±0,64 8,9±0,69 p<0,001	ნორმალური 10,6±0,61 9,26±0,41 p>0,05

ჩვენი გამოკვლევების მიხედვით, ჰიპომოტორული დისკინეზიით დაავადებულებში ბუშტის ნალველში ქოლის მჟავას რაოდენობა იყო დაქვეითებული: 1,94±0,06 მგ/ლ, მკურნალობის შემდეგ ამ მაჩვენებელმა სარწმუნოდ მოიმატა 2,22±0,06 მგ/ლ-მდე ($p<0,001$). ჰიპომოტორული დისკინეზიით დაავადებულებში ნალველში ნალვლის მჟავების მომატება მოწმობს ლიპიდების ჰეპატოენტერული ცირკულაციის გაუმჯობესებაზე.

ქოლესტო-კარდიალური სინდრომი ჩვენს მიერ დიაგნოსტირებული იყო ავადმყოფების 16,2%-ში: მ.წ. „ფლატეს“ კურსის მიღების შედეგად ავადმყოფების 15%-ს აღენიშნებოდა მაჯის სიხშირის, არტერიული წნევისა და სტენოკარდიული შეტევების შემცირება, რაც განპირობებული უნდა იყოს ნალვლის ბუშტში ანთებითი პროცესის შემცირებით და მეზობელ ორგანოებზე რეფლექსური ზემოქმედების მოხსნით.

ავადმყოფების 20% გაეწერა მნიშვნელოვანი გაუმჯობესებით, ხოლო 73,2% – გაუმჯობესებით. ავადმყოფების 81,5%-ში მკურნალობის დადებითი ეფექტი (რემისია) გაგრძელდა ერთი წლის მანძილზე.

მ.წ. „ფლატე“ გამოირჩევა მაღალი საგემოვნო თვისებებით, კეთილსასურველ ზეგავლენას ახდენს ჰეპატო-ბილიარულ სისტემასთან შეუღლებულ დაავადებებზე. მ.წ. „ფლატეს“ შესწავლამ დიეტის ფონზე გვიჩვენა ამ კომპლექსის გამოყენების პრიორიტეტული მნიშვნელობა ქრონიკული ქოლეცისტიტით დაავადებულებში, რაც მიმდინარეობს განსაკუთრებით სანაღვლე გზების ჰიპერკინეტიკური დისკინეზიით და ჰიპერსეკრეტორული გასტრიტის თანხლებით. ამასთან ერთად, ამ ავადმყოფებში აღსანიშნავი იყო „ქოლეცისტო-კარდიალური“ სინდრომის საგრძნობი შემცირება ან მთლიანად გაქრობა.

„ფლატე“ არის უნიკალური მ.წ., რომლით მკურნალობაც ქრონიკული ქოლეცისტიტით დაავადებულებში ხელს უწყობს ღვიძლის, კუჭისა და გულ-სისხლძარღვთა სისტემის დარღვეული ფუნქციური ურთიერთკავშირის აღდგენას.

დასკვნა: მინერალური წყლის - „ფლატეს“ მაღალი ეფექტურობა გვერდითი მოვლენების გარეშე, რაც დამახასიათებელია მედიკამენტოზური მკურნალობისათვის, მისი დაბალი ფასები, ეკოლოგიური სისუფთავე, სასიამოვნო გემო, უნიკალური შემცველობა გვადლევს მისი როგორც პრევენციის, ასევე მკურნალობისთვის გამოყენების საფუძველს.

ლიტერატურა:

1. ნ. სააკაშვილი, ი. თარხან-მოურავი, მ. ტაბიძე. საქართველოს კურორტოგრაფია და საკურორტო თერაპია, 2011.2.
2. Войнар А.И., Биологическая роль микроэлементов в организме животных и человека. М., Высшая школа, 1960, 554 с.
3. www.phlate.ge